

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Byjordens Familjeläkare

Klinik

Allmänmedicin

Specialitet

2019-05-28

Datum

Köping

Ort

Annette G. Friström och Saad Rammo

Inspektörer

Styrkor

- Stabil personalgrupp, långvarig kontinuitet i läkargruppen.
- Öppenhet och god stämning samt nära dagliga samarbete mellan läkare och övriga personalgrupper.
- Fulltaligt allmänmedicinskt brett uppdrag tillhörande enheten.
- Handledaren är engagerad och kunnig på målbeskrivningen, med kunskap om kraven för ST utbildning.
- Engagerad studierektor som aktivt skapar övergripande ST-struktur.
- Vårdcentralen lokaliserad i flerfamiljshöghus, nära befolkning. Patientnära.

Svagheter

- Viss trångboddhet i vårdcentralens lokaler vilket leder till svårigheter att kunna ha AT-läkare samtidigt med ST-läkare pga rumsbrist.

Förbättringspotential

- Behöver skapa struktur för bedömning och återkoppling av kompetensutveckling i medicinsk vetenskap och kvalitet- och patientsäkerhetsarbete.
- Behöver skapa struktur för bedömning och återkoppling av kompetensutveckling i ledarskap samt ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.
- ST läkare bör ha kontinuerliga, ev årliga, medarbetarsamtal med verksamhetschefen.
- Handledartimmen bör vara en timme, schemalagd varje vecka.
- Struktur bör skapas för regelbunden internutbildning, läkarmöten, på vårdcentralen.
- ST-läkaren bör beredas möjlighet att undervisa under handledning och att själv handleda under handledning.

STRUKTUR

A Verksamheten

Vårdcentralen ligger mitt i bostadsområde med 7 250 listade patienter, brett allmänmedicinskt uppdrag med ansvar för säbo och MVC. Vårdcentralen har BVC verksamhet, tillgång till astma- och diabetessjuksköterska samt avtal med sjukgymnast.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska genomföras finns.
- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska utvärderas finns.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Tre fast anställda heltidsarbetande specialister i allmänmedicin varav en är verksamhetschef och två är handledarutbildade. En ST-läkare som har gått 3 år av sin ST-utbildning. En senior konsult på långtidskontrakt på deltid. AT-läkare enbart i perioder när ST-läkaren sidotjänstgör, pga rumsbrist på vårdcentralen. Inga kandidater aktuella i området.

Föreskrift

- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Tillgång till specialistkompetent studierektor med handledarutbildning finns.
- Tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens finns för att alla ST ska få adekvat handledning.
- Tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens finns för att instruktioner ska kunna ges.

Allmänna råd

- Studierektorn har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Generella skriftliga instruktioner för ST-handledning finns.
- Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns.
- Skriftlig uppdragsbeskrivning för SR finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Adekvata lokaler men något trångbott. Gyn stol finns i rum som används av specialist som ordinarie expedition. Akutrum i öppen anslutning till lab. ST- läkaren har eget rum.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

Adekvat utrustning för diagnostik, utredning och behandling finns.

Kvalitetsindikator

ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.

Tillgång till IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas, stöd från bibliotek eller FoU-enhet finns.

Gradering

A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.

B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.

D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Individuell utbildningsplan finns, följs upp och revideras vid behov. ST läkaren går jourer på kvälls- och helgmottagning. Beredskapsjour planeras till sista året av ST- utbildningen. Fr.o.m. hösten kommer strukturen för årsavstämning med studierektorn att vara tydlig. Det finns inga vik leg läk.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg.
- Jourtjänstgöring/beredskap uppfyller kraven i målbeskrivningen.

Föreskrift

- Alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen.
- Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren.

Allmänna råd

- SR bör utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- SR bör medverka till utarbetning av ST-läkarnas introduktionsprogram.
- SR bör ta del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för de leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST finns.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att uppnå målen i målbeskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

EHandledning och uppföljning

ST läkare har en regelbunden handledning en halv timme per vecka. Fortlöpande bedömning av ST läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogram sker. ST läkare handleder ej under handledning. Officiellt medarbetaresamtal med chefen saknas.

Föreskrift

- Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST.
- ST-läkaren har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod.
- Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet görs under hela ST.
- Kontinuerlig bedömning utförs av verksamhetschef (motsvarande) och huvudsaklig handledare.
- Verksamhetschef (motsvarande) ansvarar för att den kontinuerliga bedömningen dokumenteras.

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner.
- Handledningen är inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring.
- Handledarutbildningen bör omfatta handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.
- Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand kända och överenskomna metoder.
- Påvisade brister i ST-läkarens kompetens leder till en åtgärdsplan.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidoutbildning följs upp.
- Varje enhet har en plan för hur ST-läkare som riskerar hamna i svårighet för att uppnå enskilda delmål, sin professionella utveckling generellt eller av personliga skäl, ska kunna hjälpas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Teoretiska utbildningsmoment och kurser i enlighet med målbeskrivning inplaneras och genomförs. På enheten saknas interna strukturerade läkarmöten för fortbildning och mycket samtal sker inofficiellt på raster.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i det individuella utbildningsprogrammet.

Föreskrift

- SR samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning.

Allmänna råd

- Intern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Extern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Tid för regelbundna självstudier planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Utbildningen erbjuds och förutsättningarna är goda för att genomföra ett vetenskapligt arbete och kvalitetsarbete. Det saknas på enheten struktur för fortlöpande bedömning och återkoppling både i medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete.

Under granskningen påvisades brister vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Verksamheten har efter granskningen inkommit med handlingsplan, se bilaga. Graderingen är ändrad till C.

Föreskrift

- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Goda förutsättningar finns för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.
- Goda förutsättningar finns för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.
- ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms fortlöpande och återkoppling sker.

Kvalitetsindikator

- ST-läkares genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten.
- Tillgång till ett välfungerande doktorandprogram finns.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.
- Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte de senaste två åren.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Förutsättningar är goda för att utveckla och få handledning i ledarskapskompetens. I nuläget saknas struktur för bedömning och återkoppling för att hjälpa ST-läkaren att kompetensutvecklas i ledarskap. ST-läkaren ges handledning, får bedömning och återkoppling i sin utveckling av kommunikativa kompetens. I dagsläget sker ingen undervisning under handledning eller handledning under handledning men planer finns framåt.

Under granskningen påvisades brister vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Verksamheten har efter granskningen inkommit med handlingsplan, se bilaga. Graderingen är ändrad till C.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.
- ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms fortlöpande och med återkoppling.
- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i inom- eller mellanprofessionell reflektion i grupp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

Handlingsplan Byjordens Vårdcentral enligt SPUR inspektion 2019.

G. Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete.

” ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande och återkoppling sker”

” ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms fortlöpande och återkoppling sker.”

Åtgärd :

ST läkaren ges möjlighet att vid läkarmöten presentera vetenskapliga artiklar och handledaren återkopplar sin bedömning vid efterföljande handledning.

ST-läkaren deltar i utvecklingsarbeten på vårdcentralen och handledare återkopplar sin bedömning vid efterföljande handledning. Finns olika projekt där ST läkare kan delta.

Uppföljning av detta i samband med årlig uppföljning, besök av studierektor.

H. Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

”ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.”

”ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms fortlöpande och med återkoppling.”

”ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.”

”ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.”

Åtgärd:

ST läkare ges möjlighet att utveckla ledarskapskompetens genom att bl.a. leda sig själv i sin egen kompetensutveckling, leda SÄBO ronder, leda APT och utvecklingsarbeten på mottagningen. ST läkaren skall få återkoppling av verksamhetschef och eller handledare på utvecklingen av sin ledarskapskompetens.

ST-läkare planerar delvis mottagningens interna utbildning som del i ledarskapsutveckling, och undervisar personalgrupp.

ST-läkare ges möjlighet till att själv handleda med återkoppling av handledare. Finns även möjlighet att vara mentor för AT-läkare över tid.

Utöver ovanstående genomförs årligt utvecklingssamtal med verksamhetschef/personalansvarig.

Intern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet. Planerat läkarmöte en gång per månad, i övrigt liten vårdcentral där alla arbetar nära varandra och diskussioner sker löpande dagligen. APT var tredje vecka, med möjlighet till intern utbildning.

Uppföljning av åtgärder sker i samband med årlig uppföljning av studierektor.

Västerås 2019-06-26

Terese Ring

Studierektor ST-läkare allmänmedicin

Anna-Karin Eek

Verksamhetschef Byjordens vårdcentral

Riyam Mezher

ST-läkare Byjordens vårdcentral